

Oglas, pripisana itd. likaju i računaju se na temelju običnog cijenika ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglasne itd. šalju se naplatnicom ili položnicom polit. stedionice u Beču na administraciju lista u Pulu.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravnicom u odgovarajućem platu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše „Reklamacija“.

Cekovnog računa br. 847-849. Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nosloga sve polkvari“, Narodna poslovica.

Izlazi svakog četvrtka o podno.

Netakani dopisi se ne vraćaju n e p o d p i s a n i n e t i k a j u n e f r a n k i r a n i n e p r i m a j u .
Predplata sa poštarinom stoji 10 K u obće, na godinu 5 K za seljake i 3 K za „G“, odn. K 2-50 na pol godinu.
Izvan carevine više poštarine Plaća i utužuje se u Puli.

Pojedini broj stoji 10 h., zaostali 20 h., koji u Puli, teli izvan isto.

Uredništvo i uprava nalazi se u „Tiarski Laginja i dr. prije J. Kramptić i dr.“ (Via Gluša br. 2), kamo neka po naslovuju sva pisma i predplate.

Odgovorni urednik i izdavaatelj Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare Laginja i dr. u Puli ulica Gluša 1. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Tratu (Via Crocetera br. 1, II. kat).

Izbori u Trstu.

(Nastavak.)

Po novoj izbornoj reformi za grad Trst sa okolicom iznaša broj birača na 41.604, t. j. 31.992 za grad Trst, a 9.612 za okolicu. Kod posljednjih izbora za carevinsko vijeće bijaše svih birača za grad sa okolicom 39.836. Pomnožio se je dakle broj po novoj izbornoj reformi za gradsko i zemaljsko zastupstvo za 1.708.

U službenom listu za Primorje priobćilo je carski namjestnik dne 1. februara o. g. Oglas, kojim uređuje nove izbore za grad Trst sa okolicom na temelju novog izbornog reda za dne 13. do 30. junija o. g.

U četvrtom gradskom izbornom tjelu i u drugom izbornom tjelu okolice birali će se dne 13. junija o. g.

U trećem gradskom izbornom tjelu dne 17. junija.

U drugom gradskom izbornom tjelu dne 21. junija.

U prvom gradskom izbornom tjelu i u prvom tjelu okolice dne 25. junija.

U izborničtvu trgovačko-obrtne komore dne 30. junija.

U izbornu borbu stupiti će — kako se predviđa — četiri, ako ne i pet stranska. Te stranke jesu: talijanska narodno-liberalna ili vladajuća stranka, socijal-demokratska stranka, kršćansko socijalna ili talijansko-konzervativna stranka i narodno-slovenska stranka. Kao petu spominje se također njemačku stranku, koja bi imala stupiti u Trstu za prvi put samostalno u izbornu borbu.

Da vidimo na kakav uspjeh mogu računati te stranke kod predstojećih izbora.

Novim izbornim redom podržana su znatno krila do sada absolutno vladajućoj nazovi-liberalnoj stranci, koja si je drzovito prisvojila naziv „liberalna“, dotim je u istinu prema slovenskim starosjedocem, protiv slovenskomu narodu u Trstu i u

okolici, osobito protiv njihovih dosadašnjim zastupnikom do skrajnosti nepravednog, nasilno i tiranski postupala. U zadnje doba pripadala su njoj u gradsko-zemaljskom zastupstvu od 54 zastupnika, njih 48, dočim ih je prije i više imala. Ta ogromna većina nazovi-liberalnih zastupnika kano i čitava gradska uprava, smatrala je slovenske obćinare i njihove zastupnike tuđincima i namećnicima, koji mogu biti srojni, što smiju tršćanski zrak usisavati srojni, i teško poreza i namete podnašati. Slovenci Trata i okolice — knošte u obće nijedan Slaven, neuziva od strane gradske uprave u jezikovnom pogledu absolutno nikakva prava. Sa slovenskim zastupnicima u gradskom, dotično zemaljskom zastupstvu postupala je talijanska većina još gore nego li je to činila talijanska većina sa slavenskom manjinom u istarskom saboru. Kazemo li pako, da se je ta slovenska manjina vrlo obzirno i oprezno ponašala — jer inače nije mogla ni smjela, — tada je s tim sve rečeno.

Slovenski zastupnici morali su uvijek stati samo na obrani zadovoljujuć se kakvom mrvicom sa gospodskog stola u gospodarske svrhe svoga naroda. O kakvom njihovom odlučnom odporu, nije moglo biti ni govora, jer bi ih bila bezobzirna i nasilna većina jednostavno iz vječnice van bacila, knošto se je u istinu i nekojim od njih dogodilo. Težak, da nekažemo upravo dvojan bijaše položaj naših zastupnika među onom brutalnom svojtom u vječnici i na galerijama. Oni su uzprkos svemu tomu, osobito u posljednje doba, častno riešili svoju tešku zadaću, te si pribavili nesamo neograničeno pouzdanje i duboku harnost svojih birača, nego dapače i poštovanje njihovih narodnih protivnika.

Pomajveća zasluga je baš narodno-slovenskih zastupnika, što je napokon došlo i za grad Trst sa okolicom da promjene zastarjelog i nepravednog izbornog reda i

što će se u drugoj polovici mjeseca junija provesti za prvi put novi izbori na temelju novog, slobodnijeg i svakako pravednijeg izbornog reda. Uvjereni smo, da la promjena neće svakoga podpuno zadovoljiti, jer ostaju i nadalje Slovenci i Slaveni u obće za svoja pra a prikračeni, ali tom je promjenom učinjen bez dvojbe znatan korak na bolje. Narodne se ideje nepostizava mahom il preko noći, već se tražne borbe. Pa ako i nisu možda il netrajne borbe. Pa ako i nisu možda il netrajne borbe. Pa ako i nisu možda il netrajne borbe.

Talijanska je liberalna stranka razpolagala posljednjih 10—15 godina (odkad je propala talijanska konservativna ili vladina stranka) sa svojih 48 zastupnika tako složenih i kompaktnih, da je mogla posve slobodno nesamo omalovažati i ignorirati onu sličicu slovenskih zastupnika, već i uspješno prkositi istim carskim oblastim. Ona je svoj položaj bogato izkoristavala na štetu slovenskog življa računajući na neodlučnost, popustljivost i zasliepljenost predpostavljenih oblastih. Taj svoj sjajni položaj gubi posve promjenom izbornog reda.

Liberalna će stranka imati stalno i u budućem zastupstvu većinu, nu onako znatnu, složnu i ujedinjenu, kao što bijaše dosadašnja, nikad više. Ona će postaviti svoje kandidate, službeno ili pod firmom svog političkog društva „Patria“, u sva četiri gradska izborna tjela i u trgovačko-obrtnoj komori, dotim će u okolici pod firmom stare i zloglasne „Concordie“ nastojati, da pomješa Slovincem račune službe se kojekakvim odpadnicima ili namećnicima.

Nade na uspjeh može pako imati samo u prva tri gradska izborna tjela i u trgovačko-obrtnoj komori, koja je danas u liberalnih rukoh. Prvo izbornu tjelo i trgo-

vačko-obrtnu komoru ima da zahvali bivšim carskim namjestnikom, osobito glasovitoomu Rinaldini-u, koji su dopustili, da se iz jednog il druge iztisne vladi prijazno življe. Nu recimo, da će uspjeti u sva tri tjela i u komori, te bi imala u novom zastupstvu od 80 zastupnika, njih 52. U ostalom imati će poteškoća i okupanja i u samom gradu, napose u prvom i trećem izbornom tjelu, gdje će postaviti svoje kandidate i ostale dvie ili tri stranke. U najboljem slučaju mogla bi dakle uspjeti sa svoja 52 kandidata u samom gradu. U tršćanskoj okolici spletkariti će i varati putem svojih meštrara po atrom obćenju, nu bez nade na kakav poželjan uspjeh. Imati će u ostalom dosta straha i u samom gradu, gdje neima više u svojih redovih nekaklašnjeg oduševljenja, sloge, zapta i pravog volstva.

Druga stranka, koja se je skočila povodom posljednjih izbora za carevinsko vijeće na vrhunac svoje slave, jest socijal-demokratska stranka. Ova je stranka došla dne 14. maja 1907. srećom il pukim slučajem do četirih mandata za carevinsko vijeće. Od petorice zastupnika, što ih šalje u Beč Trst sa okolicom, pripala su po novom izbornom redu socijal-demokratom četiri a peti Slovincem ili tršćanskoj okolici. Dapas zastupaju u Beču Trst sa okolicom četiri socijaliste i jedan Slovenac, dočim su prije toga, posljednjih dvanaest godina slali u Beč liberalci svojih pet pristasa. Socijal-demokratsku stranku, u kojoj vode glavnu riječ talijani, a slovenski drugovi su stari im, kano i kod nas u Istri, kao podrepnice, dovela je sjajna i neočekivana pobjeda god. 1907. do vrhunca slave. Ali teško im bijaše održati se na tom vrhuncu. Njihovi zastupnici sjede doduše još uvijek u Beču i sjediti će dok bude na okupu sadašnje carevinsko vijeće, ali mi im dajemo već danas crno na bielom, da

Porečko-puljska biskupija.

(Nastavak.)

Sada dolazi na red općina Kočur, koje danas više nema. „A tu čekahu župan Križman i Filip i vas komun od Kočura“... „koji pokaza list, ki biše pisan na tom (Kozalj-) bregu, kada i labinski i šumerski, na let Božjih 1170., v kom se uzdržaše, da se na tom bregu staju tri razvodne, od kunfite: labinski, šumerski i kočurski“. Važno je to, što se Razvod doziva na starije razvođe, u ovom slučaju na onoga od 1170., jer i oni Talijani, kojima „la solisticione (Razvođa) sembra accertata, priznaju, da Razvod „contiene però dello notizie tratte da documenti che di certo esistettero“: Tako Dr. B. Schiavuzzi u *Pagine Istriane* god. VII. 1909. u br. 4. do 5. (za travanj i svibanj), gdje pod naslovom „I Rumeni nel territorio di Saini“ govori o kraju, koji u Razvodu baš sada dolazi na red.

„Od toga brega idošo napred komun labinski i kočurski i stari pred njimi po

stareh termeneh na put, ki gre na Brod. I tako ravno po stareh znamenjih na malin gospodina Vilkera slugo od Lupoglava tu na Brod. I tu čekahu župan Boboš Salladin i Hroljac i Mikula Vivoda i Valentin i vas komun barbarski; od Sattivanca župan Ivan i Urban i vas komun“. Po ovim imenima nema nikakove sumnje, koje su narodnosti bili ljudi također s ove strane Raše, preko Broda, osobito Barbanci list u XIII. stoljeću. Ovi pače pokazahu list o razvodu još stariji, od g. 1160., po kojemu je povjerenstvo odredilo medjaše među Sattivancem, Kočuram, Sumerom, Barbanom i Labinom. Glavnom je granicom „Raša, voda velika, ravno zdolu do mora, kada se staje Raša z morem“ i „ravno po sredi mora i na kanton crkve svetoga Lovrenca v Dregl“. Svi ti komuni mogu va vrijeme aušo napajat svoje živine više i niže (na Brod), braneci škole; a živine mogu vse tako do Broda, kako Raša stoji, pastu, va dne; a v noći imaju poiti ležati v komun, ki je vazda ohranjen za deželane. I ta komun, ki leži zgora Sattivanca među barbarskim i žrnjanskim kuninom do gra-

čarskih (Gračiče) termeni, termeni od Bričnice“. Kad je nato gospodin knez darovao Filipu Mncicu, slugo od Kozljaka, Kočur, svršivši toga (šesloga) dana svoj posao idošo u Barban k večeri, odakle sjutradan razasliju gospoda listove u Rakalj, Pulu s Motmoranom, da slijedećega dana dodju na razvođe. All kad su slijedećega dana (ponedjeljak) gospoda doista pošla na objed u Rakalj i kad su po objedu sjedili pod ledonju pred vrati“, javi u listu Pula, da će doći na razvođe tek slijedećega dana o podno na lokvu Srberu.

Sastadoše se dakle na lokvi Srberu (devetoga dana). Iz Pule dodjose gospodin Dobonas, gospodin Toma, gospodin Mancoll, gospodin Deboka, gospodin Skandula, gospodin Jakov, gospodin Kleopazin (Cleopasis Cleopatri), gospodin Ivan i vas komun pulski; iz Motmorana sudac Loli Zener, Filido i vas komun, po imenima sudeći ne baš svi „puro sangue“, a onda svi ostali iz Barbano, pa iz Raklja župan Črnjul i Zlošić i Mikula i Križman. Tu se je Rakalj teškom mukom pogodio sa Pulom i Motmoranom, izasto su ovi pokazali svoj

list od g. 1160., a oni (Rakljani) svoj još od god. 1127. Određiše granicom Prtlog (Prelog, Prilog), Lastre, Pallon, lokvu Srberu, Zmijev dol, lokvu Lamuč, Veliki Mel, ki je nad jednu Dolnu, crkvu sv. Duniza, gdje će po staroj navadi na dan toga sveca Dionizija služiti misu jedan redovnik iz Barbano a drugi iz Raklja. Kad su se složili, „napišaše listi jednoj il drugoj strani jezikom hrvatskim i latinskim, a gospoda sobi ahra-niše jezikom nemskom“. Kad je na to pulski komun po nalogu Filipa Macleća napisao list vodnjanskomu komunu, da sjutra dodje na razvođe k Filipanu prije objeda, i kad su gospoda pozvala za slijedeći dan na razvođe župana gotčanskoga i župana Sve-toga Vincenca opatije, vrati se knez s gospodom i deželani u Barban na večeru, a oni iz Pule dodjose u Motmoran kamo pozove markez sve iz Labina, Buzeta, Motovuna, Oprtija i Kostela (dakle sve iz mletackoga i ogrejskoga dijela Istre).

(Sledi.)

oni više nikad četvoricu svojih pristasa iz grada Trsta u Beč spravili neće. Njih je bacilo na površje god. 1907. dielomice obćenito nezadovoljstvo birača sviju stranaka u gradu Trstu, dielomice pak njihova živa, strasljiva i bezobzirna agitacija, grožnje i svakojaka obećivanja, za koja su unaprijed znali, da ih nikada ovršiti neće. Medjutim došli su svjestijli birači do mala k sebi te se pokajše a obćenitiji i većinjami zavedeni niži slojevi otiozneli i grožnjom zapustije svoje nove usređe telje i spasitelje.

Socijal-demokratska stranka pokrenula je i sada živu agitaciju, napose u četvrtom gradskom izbornom tjelu, u kojem imaju izbornu pravu niži slojevi stanovništva, osobito radnici i poslužnici, koji neplaćaju izravnog poreza. U tom tjelu nadaju se uspjeli sa svojih 16 predložnika, ali će imati svakako, da prave računare bar sa slovenskom narodnom strankom. Liberalci će ih stalno u tom tjelu pomoći, budu li uvidjeli, da tu sami nemaju izgleda ili ako hi vidjeli, da im prijeti pngibel od slovenske stranke. Sudeć po pisanju liberalnih listova kane socijalisti uvrstiti medju svoje kandidate i dvojicu slovenskih drugova, čemu rečeni listovi silno prigovaraju, a što bi bilo premlato prema broju slovenskih socijalista. Idemo da vidimo što je na stvari, pak da po tom sudimo na edjunarodnost talijanskih socijalista.

Socijalisti postaviti će po svoj prilici svoje kandidate i u tršćanskoj okolici iz objesti i prkosa, nipošto iz nade na uspjeh.

Još hi nam preostale, osim slovenske, dvie druge stranke, za koje se govori, da će stupiti također u izbornu borbu. To su: talijanska kršćansko-socijalna, ili talijanska konservativna stranka i novoustrojena njemačka stranka. Ova posljednja ima od prošle godine svoje političko društvo i računa ponajviše na činovništvo, na učiteljstvo srednjih i nižih skola itd. Nemci neracunaju na uspjeh, već hoće, da se pojbroje, da vide koliko imaju pristasa. Držimo u ostalom, da će oni po starom obicaju pružiti ruku talijanskoj liberalnoj stranci.

Što se tiče kršćansko-socijalne ili talijanske konservativne, vladi prijazne stranke, to se za nju dozna obično samo kod bilo kakvih izbora. Inače nezna se ni za njezine kolovodje, ni pristasa, ni glasila. Postojala je u Trstu još za carskih namjestnika Depretisa i Rinaldini a moćna konservativna stranka, koja je u Beč slala preko 20 godina četiri svoja zastupnika a u domaćem zastupstvu razpolagala je sa polovicom gradskih zastupnika, ali tu su stranku utukli rečeni namjestnici te nemar i nehaj središnjih vlada. Sada postoje još ste ostanci ostanaka te stranke, koju svako toliko probudi iz mrtvila izborna trublja, da se pak nanovo utjulja u sladki san nerada i nehaja. Ova se je stranka negdje dogovarala i sa slovenskom strankom — i to kad njoj je stala venuti slava — hoćeći, da njoj Slovenci, bez ikakve odšete do nove slave pripomognu, ali se ljuto prevarila. Slovenci obogatili se tim povodom za jedno izkustvo, a to je, da nije šta izbirati izmedju talijanske liberalne i talijansko-konservativne ili kršćansko-socijalne stranke.

Ova stranka, stupa li u istinu sama u izbornu borbu, može računati na vrlo žalostan uspjeh. Kažemo sama, jer se čuje, da se u vladinih krugovih pretreca planje nebi li se složile obje posljednje stranke t. j. njemačka i talijansko-konservativna, te skupno proglosite kandidate. Uspjeh hi mogao biti nešto veći, al nipošto takav, da hi mogao služiti na čast roditeljem te zamisli.

Preostaje nam još, za nas najvažnija stranka t. j. slovenska narodna stranka, a kojoj ćemo u budućem broju.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

„Omnibus“ prestao.

Sa danom 29. maja t. g. prestao je izlaziti dnevnik „Omnibus“ naš vrijedni drug u borbi za polučena prava hrvatskog i slovenskog naroda u Istri. „Omnibus“ je počeo izlaziti dne 16. oktobra 1904. te je kao dnevnik, hvala zamjernoj požrtvornosti našega veleuč. g. Dra. M. Laginje, što izdržao skoro pet godina. Tko pozna prilike u Pulj, taj će se ne malo začuditi kako je mogao jedan hrvatski dnevnik u Pulji obstati toliko godina; a koliko je „Omnibus“ prikoristio u narodnom pogledu, opaža svatko u Pulji, o čem bi se uvjerali i oni, koji su živili u Pulji pred pet i više godina, kad bi sada mismo došli. Na žalost radi fincijalnih poteškoća morao je prestati na pol puta u budjenje narodne svijesti. Nu ipak se nadamo da će nam „Omnibus“ opet uskrisiti, obnovljen i pomladjen, te još življe nastaviti započetu borbu za naša narodna prava. Da se to zbude ovisi najviše od samog našeg naroda, da tu borbu žrtvama podpomogne, jer ako sobi ne pomognemo sami, naši protivnici bogme neće.

Da bi „Omnibus“ mogao opet izlaziti, izražena nam je od više strana želja, da pozovemo narod u Pulj i po Istri, da se prijave kao stalni predplatnici. Takovih već nekoliko imademo, te ovime pozivljemo sve, koji ozbiljno žele da bi „Omnibus“ mogao opet izlaziti, da se prijave u našoj tiskari, te ako bi ih se prijavilo stalnih tisuću, mogao bi se osigurati obstanak lista. Eto narodu prilike da si povrati „Omnibus“, ako iskreno želi opet čitati ga.

U Primorju socijal-demokrat mora biti Talijan. Za prošle občinske izbore u Pulji sklopili su talijanski liberalci (kamora) sa kolovodjama socijalističke stranke ugovor ili kompromis, da će se uzajamno dupirati i da si jedan drugomu neće kviriti račune. To nije u ostalom ništa nova jer su oni jedni i drugi, i do sada uvijek složni kad se radilo o tom da navale složno na nas, na stranku pučku i na prave pristasa seljaka i radnika. Tako se je imalo dogoditi i kod netom minulih izbora za puljsku obćinu. Liberalna stranka pomogla je socijalistom do pobjede proti predložnikom naše narodne organizacije. I socijalisti učinili su svoju prema liberalnim saveznicom. Nu oni su u jednom: po većini talijanskom izbornom kotaru iztkli proti kompromisu i vlastite kandidate. Toga njim kamora oprostiti nemože do budućih bito kojih izboru. Nu što je najgore socijalisti uvrstije medju svoje kandidate i jednog svog pristasa po rodu Slavena, a tim počiniše grieh — u nebo vapjivši. Glasila kamore u Pulji i u Trstu viču i urlaju kao biesni, što se drgnuše u talijanskom kotaru predložiti socijalistu Slavenu. Mi smo sklopili kompromis — viču oni — s talijanskimi socijalisti, koji su krv naše krvi, nipošto sa Slavenima. Oni nesmiju na površje, njima je dosti, da mogu slobodno raditi i glasovati, bilo za socijalistu ili liberala — Talijana, nipošto pako za Slavenu.

Po tomu dakle slavenski socijalisti nisu u stranci za drugo nego da doprinuaju u društvenu blagaju svoje „sestice“ i da po k o m a n d i talijanskih poglavara silepo vrše njihove naloge. Tako je bivalo do sada a tako će biti i u buduću dok se neosviciše takozvani „jugoslavenski socijalisti“, koji služe kao podrepnice talijanskim svojim k o m a n d a n t o m a kroz njih i talijanskoj kamori. U Primorju su slavenski socijalisti trpljeni kao pomagaci i prosti vojnici, ali do kakve više časti — nesmiju. Tko se izmedju njih želi popeti više, mora zatajiti i svoj jezik, kao što je zatajio svoju vjeru i svoju narodnost.

Društvo potrošačkih obrtnika ustanovilo se početkom ove godine u Pulji pod vodstvom naših ljudi gg. Iv. Zica, Ivića, Cuzzi-a i dr., na ustuk drugog, takovog društva pod vodstvom kamoraša Dejana, Scale, Fonde i druge lipe kumpanije. Ovom novom društvu uspjelo je rastepti kamoraški konsorcij, te se je na glavnoj skupštini 5. maja t. g. i zakonito konstituiralo. Sada kamoraši Dejak i družina vide da su izbačeni, ustanovile i oni posebni konsorcij te lova naše obrtnike, da se upišu u njihovo društvo. Saznajemo na žalost, da su mnogi naši křemari u okolici Pule nasjeli kamorašima Dejaku i družini i dali svoje podpise na punomoć kamoraškog konsorcija.

Upozorujemo s toga na vrijeme sve naše u okolici i u gradu, da idu odmah prijaviti se gg. Ivanu Zicu, Iviću, Cuzzi-u, Križu ili u naše uredništvo, koji će im dati sve potrebite upute, da se odokloni sramota, koja nas satire i ubija.

Hrvatsko kazalište u Pulji.

Požrtvovnošću ovdješnjeg „Sokola“ ustanovio se prošle godine dramatski odsjek. Od tada imademo u Pulji stalno „Hrvatsko kazalište“ koje nam po zimi svake nedjelje a ljeti svake subote priredjuje lijepe predstave. Dramatski odsjek u početku je namjestio dvie umjetničke sile, da izvježbaju diletante a kasnije još dvie. O predstavnima hrrat. kazališta u Pulji bilo je obširno govora, te je dosta da i ovdje istaknemo, da ovaj prosvjetni poduhvat našeg Sokola služi na čast njemu samom, diletantima i celom našem narodu. Ove sezone imat ćemo još četiri predstave, te sa 1. junija tek, godine nastaju ferije i za našu dramatsku družinu. To spominjemo zato, što se pruža liapa prilika našim gradovima i mjestima po Istri, da upotrebe tu priliku i pozovu naše hrv. kazalište, da im priredi po koju predstavu, mislimo, da će se rado odazvati. Takovu priliku mogli bi rodoljubi po Istri upotrebiti i kroz ostalo doba godine te pozvati našu kazališnu družinu, koja izim vrstnih glumačkih sila, imade i vrstnih diletanata.

U subotu 5. t. mj. predstavljat će se *Slapčeva žena* i *Školski nadzornik*, izvorni hrvatski komadi. Početak i ulazne ciene kao obično.

Novu brzu ladju „Admiral Spaun“ ratne mornarice koju započeo graditi u arsenalu u Pulji mjeseca oktobra porinuti će u more mjeseca septembra o. g.

Tamburaški koncert u „Narodnom Domu“.

Od 1. t. mj. koncentira u „Narodnom Domu“ u Pulji tamburaško društvo „Slavuj“ iz Zagreba, sastojeće od šest ženskih i tri muška člana. Imali smo prilike slušati prva dva koncerta, te smo ostali zadivljeni vrstnim igranjem ove tamburaške družine. U Pulji još nismo imali tako lijepih tamburaških koncerata. U društvu je također jedna gospodjica koja uz pralnju tamburica igra na ksilofonu; što čini u onom krasnom ciliku tamburica vrlo lijep utisak. Tamburaši su svako večeri predmetom burnog pljoskanja i živog povladjivanja.

Narodni darovi.

Da počasti uspomenu umirovljenog nadučitelja u Pićnu blagopokojnog Antuna Nežića, g. Fran Baf doje „Bratovštini hrv. ljudi u Istri“ K 5, „Dječkom pripomoćnom društvu“ u Pazinu K 5, i „Družbi Sv. C. i M.“ K 5.

Vlč. Ivan Vinodolac šalje za Družbu Sv. C. i M. K 28-60, sakupljenih u Kavraru izmedju zanatlija iz arsenala zaposlenih u Kavraru na staciji za c. k. mornaricu. Darovao ovi: Ivan Vinodolac talij. lira 5 više K 1, Crnobori Nikola K 3-40, Grubiš Ivan K 1-00, Benković Anton K 3-40, Burger Karlo K 1, Iveša Ivan K 2-40, Bašić Angjeo K 1, Jurlića Ergo K 1-20, Bujčić Miho K 1, Čvek Josip K 1, Švik Josip K 1, Kostetić Ivan K 1.

G. Ante Vitloević, blagajnik podružnice Sv. Cir. i Metoda u Sovinjaku šalje za Družbu K 63-18 sabranih u ime članarine i darova na glav. skupštini podružnice u sovinjskom polju dne 9. svibnja t. g.

Prigodom křštenja djeteta G. Grlje u Sv. Nedelji kod Labina skupilo se za Družbu na predlog K 10.

Današnji izkaz . . . K 103-73
zadnji izkaz . . . K 479 80
ukupno . . . K 586-53

Obćinski izbori u Vodnjanu svršili su podpunom pobjedom takozvane liberalne stranke. Prije izbora grozili su se liberalci svojim pristasom, da će hrvatski obćinari postaviti vlastite kandidate i da moraju radi toga svi složno glasovati za talijanske liberalce. Mi smo već spomenuli, da je to strašilo bilo posve izmišljeno, ali je ipak djelovalo. Djelovalo je pako na „liberalce“ i na talijanske „klerikalce“ u protivnom smislu. Jednim je natmo porasla srdanost, dočim je drugim palo srca u hladu. Talijanska je natme pučka ili kršćansko-socijalna stranka porazana na čitavoj liniji ostavivši slobodno polje talijanskim liberalom. Oni su sada sami i absolutni gospodari na obćini, pak da vidimo hoće li već jednom urediti do skrajnosti zanemarene občinske poslove.

Krčki kotar:

Iz Baške pišu nam 30. V. :

Prvim lipnja otvara se naše proširano i posve uređeno kupalište, te ima izgleda, da će nas ove ljetne sezone pohoditi više gostova iz vana. Osim divnog i u Austriji valjda najvećeg morskog zala, uživati će gostovi i ugodne setnje po našem polju, daleko od cestne prašine, pod hladovinom visokih listnatih jablana spuštajućih svoje korenje u guste pritoke naše rječine, stono posred polja dieli stranu batomljsku od bašćanske. Sad će se udjeljenom nam podporom od 1500 kruna popraviti i urediti također putevi, što od glavne ceste vode u polje, dotično prema Batomlju. Tako će se ublažiti nizbrdica prema Pivnici, odnosno prema kupalištu; zatim će se korenito popraviti put od Poklonca na Guvna, koji je za vrijeme velikih kiša bivao neprohodan, a isto tako i put što od glavne ceste skreće prema našoj krasnoj Hodočastnoj crkvi do samoga mosta. Pošto je pako put od mosta do Batomlja pred dvie godine bio temeljito popravljen, te se nalazi u posve dobrom stanju, to će se nadalje popraviti put što od te ceste ide prema stubum Hodočastne crkve, a onda onaj što od Poljane vodi izpod Mirina prema Dragibaški. Za popravak puta iz Drogebaške prema Batomlju bila je također podijeljena državna podpora od 1000 kruna te se nadamo, da će se tim iznosom s one strane doći barem do izpod Mirina, da bude na taj način čitav taj put popravljen. Tako će naši gostovi moći praviti izlete do Drogebaške sve samim poljem i košto se reklo daleko od svake prašine.

Za te se je podpore najviše zauzimao većezašlužni g. zastupnik Andričić, koji kano bivši naš župnik poznaje naše potrebe, pak mu se na tome ovdje najljepše zahvaljujemo.

Čujemo, da će pitanje popunjenja nadučiteljskih mjesta izpasti po želji naroda. Bilo u sto dobrih časova!

Austro-hrvatsko parobrodarsko društvo u Puntu nam javlja, da će njihov parobrod na pruži Rieku-Punat-Baška pođam od 6. junija t. g. do nove objave putovati i svako nedjeljo, kako je to naznačeno u odnosnom oglasu.

Voloski kotar:

Javljaju nam iz Kastva: Po mienju odbora za doček gostova, koji kane doći na glavnu skupštinu Družbe sv. Cirila i Metoda u Kastva, a predviđa se veliko

Otvorenje trafike.

U subotu dne 5. t. mj. otvara se pisani trafik i dućan raznih kancelarijskih potrebitina.

Preporuča se

Gašpar Dajčić,

PULA, Via Verudella br. 20.

Br. 956.

Raspis natječaja.

Raspisuje se natječaj na mjesto

Općinskog liječnika

za općinu Baška.

Godišnja je plaća K 2500.

Zahtjeva se usposobljenje u sveukupnom liječništvu, austrijsko državljansko i poznavanje hrvatskoga jezika.

Liječnik će držati svoju ljekarnu.

Drugi uvjeti stoje na uvid kod potpisana.

Molbe u redu opremljene primaju se do 30. lipnja o. g.

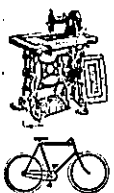
Općinsko poglavarstvo.

Baška, 26. svibnja 1909.

za načelnika:

M. P.

J. Dajmović v. r.

Prva slovenska narodna trgovina u Primorju sa šivaćim strojevima i dvokolicama.

Cienu umjerenu. - Prodaje se također na obroke.

Glavno zastupstvo gospodarskih strojeva, sjekalica, prese za grozdje, i drugih gospodar. potrebitina prve slovenske tvornice brate K. & R. Ješek, Blansko.

Preporuča se

JOSIP DEKLEVA

Gorica, Via Municipio br. 1.

Na zah'jev šalje se nov slovenski cijenik franco.

Cuveno ulje za sluh

nadlječnika i fizika Dra Schmidt-a odstranjuje brzo i radikalno privremenu gluhoću, olakšanje i svježanje u ušima i zastarjelu naglušnost. Dobiva se po K 4 boca sa naputkom kako se upotrebljuje, kod ljekarnika

O. ZANETTI u TRSTU, Via Nuova 35.

Dvostruki elektro-magnetički

KRIŽ ili ZVIEZDA

R. B. broj 86967.

Telefon br. 45-22.

jest elektro-magnetičkim načelima sastavljeni stroj, koji kod uloga, reume, astme (težkog disanja), neopavanja, zvonjenja u uhu, neuralgije, glavobolje (migrene) kucanja srca, zubobolje, mučevno slabosti, studeni ruku i nogu, padavice (opipljivo), mokrenju pestelje, najnost, nesvjestic, naglušnosti drhtanja na tijelu, influenca skopane, sa bolovnu hrbta, bilidna (malokrvnosti) želudaičnih grčeva, beztečnosti, tečhiosa punokrvnosti, svih udnih grčeva, hopenondrie, tjeleanih grčeva, hkmorrhoida, kao i kod sveobće slabosti itd. služi kao nenadkriljivo sredstvo, po što elektro-magnetička struja cijelim čovječjim telom djeluje, čime se rečene bolesti u najkraćem vremenu izleče.

Poznato je, da liečnici kod navedanih bolesti višekratno elektriziraju tijelo upotrebljuju ali ipak na taj način, da jaka struja samo proleza i povremenom kroz tijelo prolazi, dočim naprotiv tomu struja elektro-magnetičnog križa ili zvjezde R. B. br. 86967, kako je jur rečeno, umjerenim načinom neprekidno na tijelo djeluje, što svakoga bržom liečenju dovodi, nego li prvi postupak. — Do 20

Pazite na djecu!

Kad su vam ranjava ili imadu kraste osip, crvenilo na koži ili bud kakove nečistoće na tijelu, upotrijebite izvrstnu mast zakonom zaštićenu iz ljekarne **Pečić** sada dr. B. Vouk — Zagreb. Djeluju najuspješnije kod svako vrsti rana (rozotline, ogrebine, opekline itd.), kod prekomjernog znojavanja noguh i tijela te nebi smjela nijedna kuća biti bez glasovite masti za djecu.

Čuvajte se patvorina!

Cijena kutiji K — 60.

Dobiva se u svim ljekarnama.

Glavno skladište:

Ljekarna PEČIĆ sada dr. B. Vouk ZAGREB.

STECKENPFERD-LILIENMILCH-SAPUN

Najblaži sapun za kožu

kao i proti pjegama.

Dobiva se posvuda!

Pozor!

50.000 para cipela.

4 para cipela samo za K 7.—

Radi obustave plaćanja nekolicah većih tvornica, ovlašten sam jednu ovcu zalihu cipela izpod cijene. — Svakomu čovjeku šaljem 2 para muških i 2 para ženskih cipela na vrhu iz crne ili žute kože sa čvrstim poplutama, moderne i elegantne mode točno po pripisanoj mjeri.

Sva 4 para stoje samo K 7.—

Razasišlje pouzdećem

L. Zweig's Schuh-Export KRAKOV broj 95.

Promjena dozvoljena, a na zah'jev vraćam i novac.

Preporučamo našim obiteljima

Kolinsku cikoriju.

godina stare bolesti izlečeno su sa mojim strojom posve! Od izlečenih sa mojim strojem R. B. broj 86967 izražene zahvale kao i od odličnih slojeva izdane svjedočbe i priznanice iz svijih strana svieta pohranjeno su u mojoj pismohrani, gdje stoje svakomu u svako doba na uvid. **ŠDJE NIJE DAN LIEK NIE POMOGAO, MOLIM POKUŠATI MOJ STROJ!** jer je to sigurno sredstvo protiv gore navedenih bolesti, a onaj bolesnik, koji po mojem stroju nebi bio izlečen najdulje u roku od 45 dana, dobiva novac natrag.

Upozorujem osobito p. n. obilnstvo na to, da sa moj stroj no smije zamjenjivati sa Voltinim, koji je poradi svoga neuspješna zabranjen u Njemačkoj kao i u Austro-Ugarskoj, dočim moj dvostruki elektro-magnetički križ ili zvjezda R. B. br. 86967 svojito se hvall i uživa vanrednu dopadnost poradi svoje izvrstne ljekovitosti.

MALI STROJ STOI 6 K. Rabiti ga mogu samo djeca i jako slabo gospodjo.

VELIKI STROJ STOI 8 K. Rabi se kod ostarjelih 20 godiš. kroničnih bolesti.

Dopisivanja i naručbe obavljaju se i u hrvat skom jeziku. Pouzdećem ili ako se novac unapred pošalje, razasišlje glavna prodavaona za tu i inozemstvo.

ALBERT MÜLLER,

Budimpešta, V/41. Kolar,

Vadsz-ulica br. 34.

Svi u krojački salon Zovića!

Trgovina manufakturne robe i krojački salon

MARKO ZOVIĆ - PAZIN

Skladište odjeljela najmodernijeg kroja i sukna, kao i samog sukna za muške i ženske uz tvorničke cijene.

Svakomu je slobodno pogledati i promjeriti robu.

Zašto može Zović za 30% jeftinije prodati šivaći stroj? Zato! jer radi bez agenta!

Osam-godišnja garancija. Konkurencija isključena.

Brza, točna i solidna poslužaja.

Novo: Proljećna i ljebna sezona!

PRECISIONS-UR

OMEGA

GRAND PRIX ST. LOUIS 1904

OMEGA

Poslovno geslo :

- Uz mali dobitak, veliki promet, istodobno sampa dobra roba.

Imali dobro lduću žepnu uru nije uvijek prieka uzda. Ipak za one, koji trebaju žepnu uru, a to je uz današnje prilike svaki koji praktično živi, ima samo takovu vrijednost, koja je doista pouzdana. Bolje je no imati ure, nego li takvu koja neido točno. Dobra i pouzdana ura čuva do čete i neugodnosti, treba se bojati da će se nepotrebno vrijeme utaman potratiti. Ročista moći će se točno odčitavati.

Ako dakle trebate takovu uru, to vam se najbolje preporučuje dobro poznate ure kao i ORIGINAL GLASHUTTE, SCHAFHAUSEN, OMEGA, MORRIS i ORIGINAL ROSKOPF-PATENT od zlata, srebra, nikela i oceli imadu uvijek veliki izbor na skladištu

Ljudevit Malitzky, urar

PULA, via Sergia 65.

Daje se eventualno i na obručno odplaćivanje. Veliki izbor svih drugih ura vijhalica, bud'ice, briljantne i opušeno stvari, i potrebitne za pušanje. Pošto često mijenjam robu, to ne držim cjenika dosta je kod narube naveisl vrst roba. Uz dobro jamstvo i preporuku taljani svirni na izbor.

OPCINSKA ŠTEDIONICA

u BIOGRADU pri moru (DALMACIJA).

Onovana po regulativu c. k. Ministarstva u Beču, podjamčenjem cijelo kupne imovine općine Biograd i pod državnom kontrolom.

Ukamaćuje uloge na štednju sa

5% čistih,

jer i porez na kamatu uloga plaća sama štedionica.

Podjeljuje hipotekarne zajmove, eskomptira mjenice i vrši ostale bankarske poslove.

Uplatne listove c. k. poštanske štedionice za ulaganje novaca šalje besplatno.

Zah'jevajte liepo uredjeni

cijenik sa kolendarom 1909.

„Narodne tiskare“ LAGINJA i DR., Pula.

ODPREMNIČKO I KOMISIONO DRUŠTVO

BALKAN

d. o. s. j. u TRSTU

RIVA GRUMULA broj 14.

Telefon 2160. Brajari: BALKANSPHD.

Žiro-račun kod „JADRANSKE BANKE“ u Trstu.

Primā u svoje dobro uredjene magazinske svaku vrst gospodarskih proizvoda, daje na iste predujmive a uz vrlo povoljne uvjete i brine se za prodaju istih najkulantnije. Iste tako kupuje i prodaje svaku vrst robe po nalogu i na račun svojih mušterija najpovoljnije. Otvara carinske kredite, ocarinjuje robu i daje zajmove na robu ležeću u javnim skladištima.

Otprema svaku vrst pošiljaka u svim pravcima točno i brzo, obavija reklamacije i daje svako strukovno razjašnjenje i uputu brzo i badava.